
Nový vysokoškolský zákon

Nový vysokoškolský zákon

13.03.2010, autor: Alexander Tolčinský, host: Libor Pátý

Moderátor (Alexander Tolčinský):

Několik desítek studentů v pátek demonstrovalo v Praze proti reformám vysokých škol. Pochod produktů, v němž byli jednotliví účastníci označeni čárovými kódy, se vydal odpoledne za doprovodu Policie z Albertova na Palachovo náměstí. Studenti cestou skandovali heslo: Vzdělání není na prodej. Upozorňovali tak na chystané změny ve vysokém školství, které podle nich znamenají tržní přístup ke vzdělání. Rozhovor na toto téma s profesorem Liborem Pátým natočil kolega Karel Wichs.

Host (Libor Pátý, vysokoškolský profesor):

Na tom proslaveném Albertově, odkud proběhla už řada průvodů, kromě toho nejslavnějšího taky ten, který proběhl před pěti měsíci při jubileu dvaceti let, nastoupila naše vysokoškolská mládež k shromáždění a protestu proti tomu, aby do řízení univerzit a vysokých škol vstoupili i činitelé z průmyslu a tím začali ovládat vývoj vysokých škol, zejména vědecké práce.

Redaktor (Karel Wichs):

Jakým způsobem by měli vstoupit podle některých právě šéfové průmyslu do vysokých škol, konkrétně do univerzit?

Host (Libor Pátý, vysokoškolský profesor):

Ano, že by se stali členy vedení vysokých škol a fakult, to znamená, že by mohli tam prosazovat své návrhy, své potřeby a svou vůli.

Redaktor (Karel Wichs):

To znamená, že by navrhovali, co se má zkoumat?

Host (Libor Pátý, vysokoškolský profesor):

To především. Ale taky by samozřejmě měli svůj hlas v tom, jak by byly obsazované vedoucí funkce, rektori, prorektori, děkani, proděkani a dá se předpokládat, že by na tyto významné funkce prosazovali osobnosti, které by potom byli naši produktivní sféře po vůli.

Redaktor (Karel Wichs):

To v zásadě je špatně. Ale co se dá proti tomu dělat?

Host (Libor Pátý, vysokoškolský profesor):

Dá se proti tomu dělat tím, že vznesou Akademická obec, a to nejen profesori, ale taky především studenti svůj hlas, poněvadž obě dvě ty oblasti, nejen profesori, ale i studenti, vědí, co to znamená studovat, ale taky tvůrčím způsobem pak ve vědě pracovat. Má-li věda být produktivní, má-li se vyvíjet, tak potřebuje svobodu, potřebuje svobodu v rozhodování, kterým směrem se vědecká práce, vědecký výzkum bude ubírat, samozřejmě taky s ohledem na to, jaký je náš vědecký potenciál, především v mládeži, jaký cítí vnitřní potřeby a jaké má intuitivní předpoklady k tomu řešit různé problémy.

Redaktor (Karel Wichs):

Když se nad tím zamyslím, tak ten důvod, proč tam chtějí byznysmeni a lidé z průmyslu vstoupit, je, že je nedostatek peněz, oni by zřejmě přinesli ty peníze do těch vysokých škol.

Host (Libor Pátý, vysokoškolský profesor):

I to nelze vyloučit, ale spíš ta vůle je obrácená, univerzity i Akademie věd má svůj rozpočet, ten rozpočet z nemalé části je věnován vědecké práci a tato část finanční by potom byla zužitkovávána průmyslem, vlastně běží o převod veřejných prostředků státního rozpočtu vlastně k zužitkování produkční sféře.

Redaktor (Karel Wichs):

A jak se na to dívají politici?

Host (Libor Pátý, vysokoškolský profesor):

Politici se na to dívají způsobem, který je pro dnešní politiku typický - podvolují se těm tlakům, který přichází od těch mocných, a ti mocní nejsou samozřejmě rektori ani studenti z akademických senátů, ale ti, kteří vládou mocí průmyslovou, investiční a finanční.

Redaktor (Karel Wichs):

Já bych chápal, kdyby existovaly vysoké školy tohoto druhu, které by se jako techniky věnovaly takovému výzkumu konkrétních věcí a na druhou stranu, kdyby byly univerzity, akademie, které by se věnovaly základnímu výzkumu, z kterého ne vždy vyjde nějaký výsledek, který se dá zužitkovat okamžitě.

Host (Libor Pátý, vysokoškolský profesor):

To plně potvrzují, jen je třeba potřeba si jasně vymežit, které vysoké školy dělají tu část aplikační a které dělají tu část vědecko-výzkumnou. Zdá se, a ty snahy jsou, že v tom předpokládaném vysokoškolském zákoně nebude rozlišeno, které vysoké školy jsou ty a které jsou ony.